

นาแดง : พินกะเหริ่งจังหวัดกาญจนบุรี Na-Deng : Karen Harp in Kanchanaburi Province

จรัญ กาญจนประดิษฐ์^๑
Jarun Kanchanapradit

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนาแดง พินกะเหริ่งในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญของชาวกะเหรี่ยงที่มีการสืบทอดมายาวนาน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและเก็บข้อมูลโดยใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ โดยเลือกพื้นที่ที่มีกะเหรี่ยงไปอาศัยอยู่หนาแน่นและยังคงยึดถือประเพณีและวัฒนธรรมด้านดนตรีใน ๓ อำเภอ คือ อำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอศรีสวัสดิ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับนาแดงประกอบด้วย ประวัติความเป็นมา ลักษณะทางกายภาพ ระบบเสียง วิธีการบรรเลง บทเพลง บทบาทหน้าที่ การสืบทอด และนักดนตรี ผลการศึกษาพบว่า

นาแดง เป็นพิน ๖ สาย ปรากฏอยู่ในวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงไปจังหวัดกาญจนบุรี ที่อาศัยอยู่ในบริเวณป่าด้านทิศตะวันตกของอุทยานแห่งชาติทุ่งใหญ่นเรศวร ในอดีตแพร่หลายมากในกลุ่มชาวกะเหรี่ยงโปและกะเหรี่ยงสะกอทั้งใน

^๑ อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีไทย สายวิชาดุริยางค์ศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประเทศพม่าและประเทศไทยในภาคเหนือและภาคตะวันตก นาदे่งเริ่มแพร่หลายและนิยมเล่นในกลุ่มกะเหรี่ยงจังหวัดกาญจนบุรี ในอำเภอสังขละบุรี เมื่อประมาณ ๕๐-๖๐ ปี ที่ผ่านมา ต่อมาจึงได้กระจายสู่อำเภอต่างๆที่มีชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่จนถึงปัจจุบัน นาदे่งมีวิธีการบรรเลงและการแต่งคำร้องที่มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์ เพลงร้องประกอบการเล่นนาदे่งของชาวกะเหรี่ยงที่พบในจังหวัดกาญจนบุรีส่วนมากมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต แบ่งเป็น ๖ ประเภท คือ ๑) เพลงเกี่ยวประวัติดินเผ่า ๒) เพลงเกี่ยวกับธรรมชาติ ๓) เพลงเกี่ยวกับประเพณี ๔) เพลงเกี่ยวกับสัจธรรมและพุทธทำนาย ๕) เพลงเกี่ยวกับความรัก และ ๖) เพลงของกะเหรี่ยงเผ่าอื่น แต่เดิมนาदे่งเป็นเครื่องดนตรีที่เล่นเพื่อความบันเทิง ต่อมาได้เพิ่มบทบาทในพิธีกรรมสำคัญของ ชนเผ่ามากขึ้น ได้แก่ พิธีทำบุญข้าวใหม่ พิธีผูกข้อมือ อีกทั้งในปัจจุบันชาวกะเหรี่ยงได้ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมดนตรีของตนเองตามกระแสสังคม โดยได้นำนาदे่งไปแสดงเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยวกันมากขึ้น

Abstract

The purpose of this research is to study and to collect all information about Na-Deng (Karen Harp) in Kanchanaburi Province, which has been inherited for a long time as an important music instrument. This study in qualitative research. The area of the study is concentrating on those living areas of Karen Pwo that culture and traditions are still maintained. Thus, Sangkhlaburi district, Thong Pha Phum district, and Srisawat district are those chosen area of the study. The purpose of this study is to collect the information and knowledge of its history, physical characteristics, sound systems, playing, songs and lyrics, role and function, heredity and musician, which the study has shown that ;

Na-Deng is a ๖ strings harp. It is still found in Karen Pwo's culture in Kanchanaburi, who live in the west side of The Wildlife Sanctuary Thung Yai Naresuan. In the past, this harp was also popular not only in Karen Pwo, but also in Karen Sgaw, Bruma, western Thailand and Northern Thailand. In the past ๕๐-๖๐ years, Na-Deng has become a popular music instrument in Karen tribes in Sangkhlaburi. Then, most of Karen tribes, also in those nearby districts, have been playing this instrument up until now. Na-Deng has a certain way of playing and lyrics of the song that shows the identity of Karen. Those lyrics and songs played by Na-Deng usually involves the story of Karen's life which can be divided into ๖ categories ; ๑) history of the tribes, ๒) nature ๓) tradition ๔) the truth and Buddha prophesy ๕) Love, and ๖) about other Karen tribes. Na-Deng was originally a music instrument that play for entertaining. Later, it became one of the instrument play in the tribe's ritual and ceremonies such as the ceremony of making merit for new rice, the ceremony of wrist tying. In the present Karen has developed their musical culture according to the change of society and the influence from outside, therefore, Na-Deng is performed in tourism business and more

บทนำ

จังหวัดกาญจนบุรี มีพรมแดนด้านทิศตะวันตกติดต่อกับสหภาพพม่า บริเวณนี้จึงมีกลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่มเข้ามาอาศัยในจังหวัดกาญจนบุรี เช่น พม่า มอญ กะเหรี่ยง ละว้า อินเดียน เป็นต้น ชาวกะเหรี่ยงเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่สำคัญกลุ่มหนึ่ง เนื่องจากอาศัยอยู่มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง โดยได้อพยพและกระจายอยู่

ตามพื้นที่ต่างๆ ที่เป็นป่าเขาและต้นน้ำของจังหวัดกาญจนบุรี โดยเฉพาะ อำเภอสังขละบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอทองผาภูมิ พื้นที่ที่ชาวกะเหรี่ยงอาศัยยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมของชนเผ่าไว้ เช่น ความเชื่อ การแต่งกาย ภาษา และดนตรี

ในช่วงระยะเวลาประมาณ ๓๐ ปีที่ผ่านมาได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมของ ชาวกะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรีมากขึ้นเป็นลำดับ งานวิจัยบางเรื่องได้มีรายงานเกี่ยวกับดนตรีของชาวกะเหรี่ยง พบว่า ชาวกะเหรี่ยงเป็นกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มหนึ่งที่มีวัฒนธรรมดนตรีสืบทอดมายาวนาน ซึ่งได้มีบทบาทในพิธีสำคัญ เช่น งานศพ งานพาดข้าว และงานแต่งงาน เป็นต้น ซึ่งมีทั้งการร้องเพลงตอบโต้ระหว่าง ชาย-หญิง การร้องเพลงประกอบวงดนตรี และการร้องเพลงประกอบการเป่าปี่บา (แคน) ร้องเพลงประกอบการเล่นเมตาลี (แมนโดลิน) และการร้องเพลงประกอบนาเตง (พิณ)

ดนตรีชาวกะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรีนั้น สุจริตลักษณ์ ติฬุดง และ สรินยา คำเมือง (๒๕๔๐: ๓๖-๓๘) ได้ อธิบายว่า เพลงที่มีมาแต่เดิมในวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงไป คือ เพลงที่ใช้ในงานศพและงานแต่งงาน เพลงที่ใช้ในงานศพ เป็นการร้องตอบโต้ของหนุ่มสาว ส่วนการร้องเพลงในงานแต่งงานเป็นการร้องเพลงของผู้อาวุโสที่เป็นชาย เนื้อหาส่วนใหญ่ของเพลงจะเน้นความดีใจที่ได้มาพบกัน หรือไม่ก็บอกถึงความดี ความขยันขันแข็ง ของทั้งฝ่ายเจ้าบ่าวและเจ้าสาวและเป็นการอวยพรสอนสั่งคู่บ่าวสาวไปด้วย

ในเรื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยง จริญญา กาญจนประดิษฐ์ (๒๕๔๗) ได้ศึกษาดนตรีชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านกองม่องทะ ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ดนตรี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านกองม่องทะ มีทั้งดนตรีดั้งเดิมและดนตรีที่ได้รับอิทธิพลมาจากมอญและพม่า โดยแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้ ๑) เครื่องดีด ได้แก่ นาเตง (พิณ) และเมตาลี (แมนโดลิน) ๒) เครื่องตี ได้แก่ ปาตาล่า (ระนาดเหล็ก) โหม่งวาย (ฆ้องราง) ตะโพ้ว (ตะโพนใหญ่) ตาคั่ว (ตะโพนเล็ก) โป้ว (เปิง ๔ ใบ) วาเลเคาะจี (เกราะไม้) เจ่งจี (ฉาบใหญ่) ก้อง (กังสดาล) โค้ระ (เกราะไม้ขนาดใหญ่) ๓) เครื่องเป่า ได้แก่ ชว่วย (ปี่เขาควาย) ชะน่วย (ปี่) และปี่บา (แคน) สำหรับเพลงร้องของชาวกะเหรี่ยงนั้น เป็นเพลงดั้งเดิมที่สืบทอดต่อกันมา ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๕๓

กันมาจากบรรพบุรุษมีเนื้อหาต่างๆ เช่น ประวัติศาสตร์ชนเผ่า ธรรมชาติ ศาสนา บทเพลงต่างๆนี้ยังแสดงถึงการถ่ายทอดทางวรรณกรรมและอนุรักษ์ภาษาไผ่ล่าวได้ด้วย บทเพลงนี้นิยมร้องเพลงประกอบการบรรเลงนาदे่ง เมตาลี และปี่บา เพื่อความบันเทิงในโอกาสต่างๆ และประกอบพิธีกรรม

นาदे่ง เป็นเครื่องดนตรีที่แสดงถึงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวกะเหรี่ยงคนไทยเรียกเครื่องดนตรีประเภทนี้ว่า “พิณกะเหรี่ยง” เป็นเครื่องดนตรีที่มักจะเล่นเพื่อฟังหรือเพื่อบรรเลงประกอบในพิธีสำคัญของชุมชน บทเพลงเป็นกลอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยง ซึ่งบทเพลงดังกล่าวนี้ส่วนมากเป็นเพลงเก่าที่สืบทอดต่อกันมา

ประวัติความเป็นมาของนาदे่ง

นาदे่ง เป็นเครื่องดนตรีประเภท พิณ ๖ สาย ไม่สามารถหาที่มาได้อย่างแน่ชัดว่ามีต้นกำเนิดมาอย่างไร พิณที่มีลักษณะคล้ายนาदे่งปรากฏอยู่ในวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงอีกเผ่าหนึ่ง คือ กะเหรี่ยงสะกอ หรือที่เรียกตนเองว่า “ปากาเกอญอ” ชาวไผ่ล่าว มักเรียกกะเหรี่ยงกลุ่มนี้ว่า “กะหรั่ง” อาศัยอยู่มากในจังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เชียงใหม่ เชียงราย และตาก พิณของ ชาวปากาเกอญอ เรียกว่า “เตหน่า” ซึ่งมีลักษณะและวิธีการบรรเลงคล้ายกับนาदे่ง

พิณกะเหรี่ยงสะกอ ในประเทศพม่า

ที่มา : <http://www.flickr.com>

^๒ กะเหรี่ยงไป เรียกชื่อ ตนเองว่า ไผ่ล่าว เรียกกะเหรี่ยงสะกอ ว่า กะหรั่ง หรือ ส่อง

ประวัติและเรื่องราวเกี่ยวกับนาदे่ง ส่วนมากเป็นเรื่องเล่าที่เล่าต่อกันมา เช่น ตำนานการสร้างนาदे่ง นิทานเกี่ยวกับนาदे่ง เป็นต้น สำหรับหลักฐานที่กล่าวถึงนาเด่งในพื้นที่วิจัยนี้ พบเพียงเอกสารฉบับเดียว คือ เอกสารรวบรวมภูมิปัญญาของชาวกะเหรี่ยงโป ซึ่งเป็นเอกสารที่เขียนด้วยลายมือ ไม่ทราบนามผู้เขียน เนื้อหาในบันทึกอาจจะคัดลอกสืบทอดกันมาโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือตกแต่งเนื้อหาเพิ่มเติม โดยมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งรวบรวมเอาไว้และบันทึกความรู้เหล่านั้นในภายหลัง เอกสารฉบับนี้เป็นสมบัติที่มีค่าทางภูมิปัญญาของชาวกะเหรี่ยงในพื้นที่ชั้นหนึ่ง เป็นเอกสารที่ไม่ได้เผยแพร่ มีการใช้คำศัพท์และไวยากรณ์เป็นภาษากะเหรี่ยง-มอญ และมีภาษาบาลีปะปนอยู่ คำศัพท์บางคำไม่ได้ใช้ในปัจจุบัน และบางคำก็ไม่สามารถแปลความหมายได้ สันนิษฐานว่าเป็นภาษากะเหรี่ยงที่ได้รับอิทธิพลมาจากภาษามอญในยุคสมัยพู่เตโก^๓ คือ พระภิกษุชาวกะเหรี่ยงที่แปลพระไตรปิฎกเป็นภาษากะเหรี่ยงในยุคสมัยมอญมีอำนาจ ช่วง พ.ศ.๑๖๐๐ ซึ่งตรงกับสมัย พระเจ้าอโนรธา กษัตริย์ของพม่า จากคำบอกเล่าของชาวกะเหรี่ยงในตำบลไล่โว่ กล่าวถึงสงครามแย่งชิงพระไตรปิฎกว่า หลังจากพู่เตโก ซึ่งเป็นอำมาตย์คนสำคัญของกษัตริย์มอญ ได้แปลพระไตรปิฎกเป็นภาษากะเหรี่ยงแล้ว ในระหว่างสงครามได้วางแผนรวบรวมชาย ๔๐ คน นำพระไตรปิฎกฉบับภาษากะเหรี่ยงหนีออกมาในเวลากลางคืนจนถึงเมือง “ทองวะเผอ” คือ เมืองไทยในปัจจุบัน

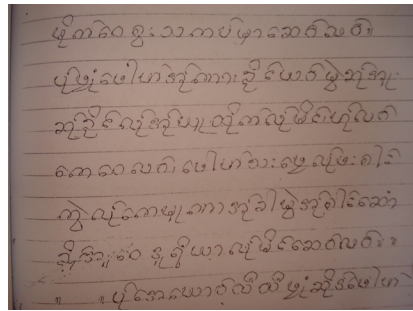
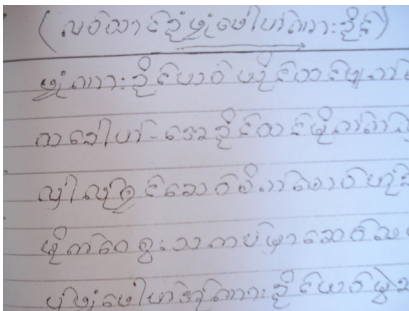
จากเอกสารที่ผู้วิจัยพบนี้ได้กล่าวถึงนาเด่งในหน้าที่ ๕๖-๕๗ ของเอกสาร ซึ่ง แปลโดยนายอภิชาติ เสดะพันธ์ ว่า

นาเด่ง ของกะเหรี่ยง เวลาร้อง ถ้าตืดขึ้นมันสนุก เวลาตั้งใจเล่น เราจะฟังเพราะมาก บรรดาดนตรีกะเหรี่ยง นาเด่งเพราะที่สุด เราพูดออกมาได้ วัยรุ่นที่ไปเที่ยวสาว ๆ ยามค่ำถือนาเด่งไปอันหนึ่ง

^๓ พระภิกษุชาวกะเหรี่ยงในสมัยพระเจ้ามกุฎา เจ้าเมืองครองเมืองสะเทิม ประมาณปี พ.ศ. ๑๖๐๐

นาเต่งกะเหรี่ยงไม่เหมือนนาเต่งพม่า นาเต่งกะเหรี่ยงมี ๖ สาย ๗ สายก็มี พม่ามี ๑๓ สาย ถ้ากะเหรี่ยงสายมากที่สุด ๗ สาย บางกลุ่ม ๙ สายก็มี

นาเต่งประกอบด้วย อะบ่ง (คองนาเต่ง) อะนาไว้(ลูกบิต) แต่ก่อน นาเต่งकुละ (ที่ปิด) ทำจากหนังกวาง หนัง แก้ง สายนาเต่งทำจาก เถาวัลย์ชนิดหนึ่งมีไส้ หรือ ทำจากไม้ไผ่ ปัจจุบันทำด้วย “เดสะไลปะ” สายทำจาก ทอง และเหล็ก ถ้าทำด้วย ทองและเหล็ก เสียงจะดังมากขึ้น

เอกสารบันทึกภูมิปัญญาชาวกะเหรี่ยง

นาเต่งที่ดี นาเต่งที่ไพเราะ ที่มีลักษณะ是这样 มีอีกมากมาย มีหลายอย่าง ที่ถูกลักษณะจริง มันทำยาก ผู้เฒ่าผู้แก่เล่าว่า “ถ้าได้ยินเสียงนาเต่งที่ถูกลักษณะเรา อยู่ไม่เป็นสุข จะต้องไปฟัง จะไปอยู่ใกล้ๆ กับคนเล่น จิตใจไม่สงบ”

ขณะทำนาเต่งเสร็จแล้ว ห้ามใส่สายนาเต่ง ต้องไปทำในป่า กลางคืน เวลา ค่ำลงต้องใส่หัวใจ มี นาเต่ง กับดอกไม้ ชื่อ โพววิ ๗ ช่อ เสร็จแล้วใส่สาย พอทำเสร็จ กลับมา ขณะทำนาเต่งถ้ามีคนในชุมชนตายก็ไม่ได้ ต้องทำใหม่อีกตัวหนึ่งถ้าทำอย่างนี้ เรียกว่า “นาเต่งบ้าเกอ” ถูกลักษณะ ถ้าเราทำถูกต้อง เราดีดและร้องขึ้นมา เสียง จะสะกดจิตใจได้ คนที่พูดอยู่ก็หยุดพูด

(นายอภิชาติ เสดตะพันธ์.๒๕๕๓. สัมภาษณ์)

ลักษณะทางกายภาพ

นาเต่ง เป็นเครื่องดนตรีที่จัดอยู่ในประเภทพิน (Harp) มีส่วนประกอบต่างๆ ดังนี้

๑. อะบ่ง (คوناเต่ง) คือ ส่วนที่เชื่อมต่อกับกล่องเสียง เจาะรูสำหรับใส่ลูกบิด จำนวน ๖ รู เรียงตามความยาวของรูปทรง

๒. อะเตอะ (ตัวนาเต่ง หรือ กล่องเสียง) เป็นส่วนที่เป็นกล่องเสียงติดกับคوناเต่ง ส่วนนี้ต้องเจาะเนื้อไม้ออกให้เป็นร่องและปิดด้วยสังกะสีเพื่อทำเป็นกล่องเสียงให้เกิดเสียงกังวาน

๓. อะพละ (รูข้างกล่องเสียง) คือ รูข้างกล่องเสียง เจาะเพื่อให้เสียงดังกังวาน

๔. อะพลี (สายนาเต่ง) คือ สายนาเต่ง สมัยก่อนทำจากไม้ตระกูลเภาวัลย์ หรือจากผิวของเปลือกไม้ไผ่ รวมทั้งสายที่ทำจากโลหะ ปัจจุบันทำจากสายเบรกรถจักรยาน

๕. นาเต่งไว้ (ลูกบิด) คือ ลูกบิดเป็นส่วนที่ใช้สำหรับหมุนปรับระดับเสียงของสายให้ได้เสียงตามต้องการ ลูกบิดทั้งหมด ๖ อัน ทำจากไม้ไผ่

๖. อะเงอคู (ที่รองปลายสาย หรือสันสังกะสี) ภาษาไทยเรียกว่า “หย่อง” ใช้สังกะสีตีขึ้นรูปเป็นสันเจาะรู แล้วนำมาปิดกล่องเสียงที่ตัวนาเต่งบริเวณสังกะสีที่ทำเป็นหย่องนี้เจาะรู ๖ รู เพื่อใส่สายนาเต่งซึ่งโยงผูกติดกับปลายลูกบิดด้านบน

๗. อะคุละ (ฝาปิด) คือส่วนที่ปิดกล่องเสียงของตัวนาเต่ง สมัยก่อนทำจากหนังขาว หรือหนังแก้ง ปัจจุบันเป็นแผ่นสังกะสี

ระบบเสียงและการตั้งสาย

นาเต่ง มีจำนวน ๖ สาย ระดับเสียงต่างๆ ในการตั้งสายมาจากทำนองเพลงร้อง ในพื้นที่วิจัยพบระบบการตั้งสาย ๒ ระบบ ระบบที่ ๑ คือ ตั้งสายแบบเพลงนอไม้หัง ระบบที่ ๒ คือการตั้งสายแบบเพลงนาเต่งยู่ลี นาเต่งอ้ว ระดับเสียงต่างๆ ที่ตั้งสายนาเต่งแต่ละครั้งนั้น จะมีความเปลี่ยนแปลงและไม่คงที่ เนื่องจากจะแปรเปลี่ยนไปตามความเคยชินของผู้เล่นและระดับเสียงของคนร้อง ค่าความถี่ที่วัดได้จากสนามวิจัยดังนี้

แบบที่ ๑ นอไม้หัง

นอไม้หัง คือ ชื่อเพลงนาเต่งที่เก่าแก่เพลงหนึ่งเป็นเพลงที่มีเนื้อร้อง ๔ บรรค(กะคู่ลิ้ม) ชาวกะเหรี่ยงนิยมใช้เพลงนอไม้หังนี้ฝึกหัดตีตนาเต่งเป็นเพลงแรก

ระดับเสียง การตั้งสาย นอไม้หัง

ลำดับ	ตำแหน่ง	ระดับเสียงที่วัดได้		HZ
๑	เสียงสูงสุด	F	+๔๐	๖๐๑.๐๖
๒		D#	+๒๐	๕๒๙.๓๓
๓		C	+๔๐	๔๕๐.๒๘
๔		A#	+๑๐	๓๙๔.๒๗
๕		G	-๒๐	๓๒๕.๘๔
๖	เสียงต่ำสุด	D	+๔๐	๒๕๒.๗๑

แบบที่ ๒ นาเต่งยู้สึ นาเต่งอ้ว

นาเต่งยู้สึนาเต่งอ้ว เป็นเพลงพื้นฐานสำหรับเล่นนาเต่งอีกเพลงหนึ่ง ซึ่งมีทำนองและการตั้งสายแตกต่างจากเพลงนอไม้หัง การตั้งสายแบบเพลงนาเต่งยู้สึนาเต่งอ้วนี้สามารถนำเนื้อร้องอื่นมาใส่ทำนองเดียวกันนี้บรรเลงได้เช่นกันแล้วแต่ความถนัดของผู้ดีด

ระบบการตั้งสาย แบบนาเต่งยู้สึ นาเต่งอ้ว

ลำดับ	ตำแหน่ง	ระดับเสียงที่วัดได้		HZ
๑	เสียงสูงสุด	D#	-	๕๒๓.๒๕
๒		C #	-๒๒	๔๖๐.๒๘
๓		A#	-๕	๓๙๐.๘๖
๔		G#	+๒๐	๓๕๓.๒๙
๕		F	-๑๘	๒๙๐.๖๓
๖	เสียงต่ำสุด	C#	+๒๐	๒๓๕.๗๙

วิธีการบรรเลง

การบรรเลงนาเต่งสามารถนั่งได้ตามอิสระตามความถนัด ส่วนมากผู้บรรเลงจะนั่งบรรเลงกับพื้นหรือที่นั่งอื่นๆ ผู้ตีคานาเต่งต้องวางนาเต่งไว้ที่ตักหันส่วนหัวของนาเต่งไปทางตักซ้ายให้ส่วนท้ายของนาเต่งอยู่ด้านขวา ใช้มือซ้ายประคองสายด้านบน มือขวาประคองสายด้านล่าง

มือซ้าย มีหน้าที่ตีตเสียงประสาน เสียงเดียว สายบนสุด เรียกว่า “สายมูเหย่อ” โดยใช้นิ้วหัวแม่มือมือซ้ายตีตประสานตามจังหวะตกของทำนองเพลง

มือขวา มีหน้าที่ตีตทำทำนอง ตามทำนองของคำร้อง และทำนองแทรกระหว่างคำร้อง โดยใช้นิ้วหัวแม่มือมือขวา และนิ้วชี้ ตีตทำทำนอง เสียงที่เป็นเอกลักษณ์ของนาเต่ง คือ เสียง “ปรุง” เกิดจากใช้นิ้วหัวแม่มือขวาตีตสายที่ ๔ และนิ้วชี้ตีตสายที่ ๕ พร้อมกัน

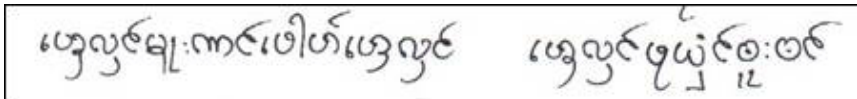
เพลงนาเต่ง

เพลงนาเต่ง หรือเรียกว่า “ละคู นาเต่ง” หมายถึง บทเพลงที่มีลักษณะเป็นคำกลอนประเภท ๔ วรรค ละคู นาเต่ง จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่อยู่ในวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง คนเล่นนาเต่ง จะนำมาคำกลอนเหล่านั้นมาใส่ทำนองร้องประกอบการเล่นนาเต่ง ส่วนมากจะเป็นคำกลอนเก่าที่มีมาแต่เดิม มีหลากหลายเนื้อหา เช่น ประวัติชาวกะเหรี่ยง ประเพณีสำคัญ ธรรมชาติ ความรัก คำสอน นิทาน เป็นต้น ประเภทของเพลงนาเต่งสามารถแบ่งได้ ๖ ประเภท คือ เพลงเกี่ยวกับประวัติชนเผ่า เพลงเกี่ยวกับธรรมชาติ เพลงเกี่ยวกับประเพณี เพลงเกี่ยวกับสัจธรรมและพุทธทำนาย เพลงเกี่ยวกับความรัก เพลงของกะเหรี่ยงเผ่าอื่น

เพลง หรือ ละคร มีลักษณะเป็นคำกลอนสัมผัสทำวรรค แต่ละวรรคมี ๖-๘ พยางค์ แต่ส่วนมากจะมี ๗ พยางค์ หากแบ่งประเภทตามลักษณะฉันทลักษณ์ของคำกลอนสามารถแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. ละครหนี่ม่ง คือ เพลงที่มีบทร้องสองวรรค วรรคละเจ็ดพยางค์ นิยมการร้องคลอกับปี่บา(แคน) และร้องในงานพาดข้าว

ตัวอย่างเพลงพาดข้าว

คำอ่าน เก้ หล่อง มือ ไ้ พู เก้ หล่อง เก้ หล่อง เพาะ สอง บือ บล่อง
คำแปล น้องเอ๋ย ลงมา ลงมา ลงมาพาดข้าวเหลืองอร่าม

ละครหนี่ม่ง เป็นเพลง ๒ วรรค ส่วนมากเป็นเพลงเก่าแก่ที่มักมีภาษาบาลีปะปนอยู่ด้วย เป็นเพลงเก่าแก่มิคำศัพท์โบราณที่คนสมัยปัจจุบันไม่รู้จัก หนุ่มสาวในปัจจุบันไม่นิยมร้องเล่น มีแต่ผู้เฒ่าผู้แก่ที่สามารถร้องเพลงประเภทนี้ได้ ละครหนี่ม่ง ถือว่าเป็นเพลงระดับสูงของชาวกะเหรี่ยงเรียกว่า “ละคร ละคร” (ละคร หมายถึง เพลง ละคร หมายถึง ใหญ่)

๒. **กะกุ ลี มุ่ง** คือ เพลง ๔ วรรค วรรคละ ๗ พยางค์ สัมผัสท้ายวรรค นิยมร้องกับนาเต็ง และปี่บา(แคน) เป็นบทเพลงที่คนส่วนมากนิยมร้องเล่นกันมากกว่ากะกุหนี่ม่ง

ตัวอย่างเพลงนอไม้หัง

กาไร๋ อังค๋ หุ่ค๋ เหว อังค๋ หุ่ค๋ เหว
 หุ่ค๋ หุ่ค๋ อะ ลอ หุ่ค๋ หุ่ค๋ อะ
 ลอ เหว อ. กาไร๋ หุ่ค๋ หุ่ค๋
 หุ่ค๋. อังค๋ หุ่ค๋ ลอ หุ่ค๋. ลอ หุ่ค๋

คำอ่าน

นอ ไม้ หัง เฮ ไม้ หัง เฮ
 เกอ โผล่ว อ่า โลว เซอ เบอเอ๋
 เลอ เก มีอ นา เน่ นอ เฮ
 นอ ไม้ หัง โลว นี โลว กเว

คำแปล

น้องนอไม้หัง น้องเอ๋ย
 คนเยอะ ไม่กล้าบอกพูดคุย
 เวลากลางคืน นะน้องเอ๋ย
 น้องเอ๋ย พูดไปยิ้มไป

เพลงนอไม้หัง
(นาเตง)

ทำนอง : กระหมี่หู่ใหญ่เนรตาร

นาเตง : นายอภิชาติ เสดะพันธ์
บ้านเอ่งมอทะ อ.สังขะบุรี จ.กาญจนบุรี

มือซ้าย

มือขวา

9

มือซ้าย

มือขวา

18

มือซ้าย

มือขวา

27

มือซ้าย

มือขวา

36

มือซ้าย

มือขวา

45

มือซ้าย

มือขวา

โน้ตไม้นอไม้หัง

นอ ไม หัง เซ ไม หัง เซ เกอ โน้ว อำเลเซอเบอ เฮ เลอเก มือ นา เนอ เซ นอ ไม หัง ไดว์ นี ไดว์

กว

โน้ตไม้นอไม้หัง

นอ ไม หัง เซ ไม หัง เซ เกอ โน้ว อำเลเซอเบอ เฮ เลอเก มือ นา เนอ เซ นอ ไม หัง ไดว์ นี ไดว์ กว

โน้ตเพลงข้างต้น เป็นทำนองและคำร้องเพลงนอไม้หัง บรรเลงและขับร้องโดยนายอภิชาติ เสดะพันธ์ นักศึกษาแต่งประจำหมู่บ้านกองมอทะ ตำบลไถ่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี บทเพลงนี้เป็นเพลงที่มีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นเพลงแรกสำหรับฝึกหัดนาเตง และที่สำคัญยังเป็นเพลงต้นแบบสำหรับการตั้งสายของนาเตง

บทบาทและหน้าที่ของนาदे่งที่ปรากฏในสังคมและวัฒนธรรมชาวกะเหรี่ยง

เพื่อความบันเทิง

นาเด่ง ในความรู้สึกของชาวกะเหรี่ยงเปรียบเสมือนเพื่อน ที่ช่วยให้ผ่อนคลายจากการทำงานหนัก นิยมร้องเล่นคนเดียว สมัยก่อนนิยมร้องเพลงเพื่อจีบสาว และเล่นในงานสำคัญอื่นๆ ของชุมชน เช่น งานฟาดข้าว งานแต่งงาน เป็นต้น

ประกอบพิธีกรรม

สมัยอดีตนาเด่ง ไม่ได้มีบทบาทในพิธีกรรม แต่ในปัจจุบันได้นิยมนำมาบรรเลงประกอบพิธีกรรม คือ พิธีทำบุญข้าวใหม่ พิธีผูกข้อมือ

ธุรกิจการท่องเที่ยว

ปัจจุบันกระแสการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ชุมชนชาติและเรียนรู้วัฒนธรรม ได้เข้าสู่ชุมชน ทำให้ชาวกะเหรี่ยงนำนาเด่งมาติดและร้องให้นักท่องเที่ยวฟัง ดังเช่น บ้านหนองบาง ตำบลลิ้นถิ่น อำเภอดงหลวง ภูมิ บ้านก่องมั่งทะ อำเภอสหัสบុรี และในพื้นที่อื่นๆ กำลังมีแนวโน้มเริ่มปรับตัวทางวัฒนธรรมดนตรีของชนเผ่าเข้าสู่ธุรกิจท่องเที่ยวกันมากขึ้น

การสืบทอดนาदे่ง

นาเด่ง เป็นเครื่องดนตรีที่อยู่ในวัฒนธรรมชาวกะเหรี่ยงโป ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะบริเวณเขตชายแดนไทย-พม่า ที่จังหวัดตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ในจังหวัดต่างๆ เหล่านี้มีชาวกะเหรี่ยงที่เล่นนาเด่งได้กระจายอยู่ตามพื้นที่ต่างๆ อย่างมากมาย ทำให้การสืบทอดนาเด่งในสภาพความเป็นจริงมีอาณาบริเวณกว้างครอบคลุมหลาย หลายจังหวัด แต่สำหรับ มิติของการสืบทอดนาเด่ง ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้เชื่อมโยงมิติการสืบทอดกับบทเพลงทำนายอนาคตของชาวกะเหรี่ยง ซึ่งเรียกว่า “กะคุ เหมียวใจ”^๔ โดยได้กล่าวถึงเส้นทางหลัก ๓ เส้นทาง ที่เป็นเส้นทางทางวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยง ดังนี้ คือ

<u>บทเพลง</u>	เพลงสะ โกรงโท มวยช่องเหมย	เพลงสะ เจียะไป มานทุไก
	เพลงสะตุ เตอปองคองไถ่	ทุสะท่ง หย่อง ยา เอ่อ ไถ่
<u>คำแปล</u>	เส้นทาง ภูเขาโกรงโท ไซ่ ไก่อ่ป่า	เส้นทาง เจียะไป ไซ่ ไก่อ่ฟ้า
	เส้นทางใหญ่ ภูเขาเตอปอง ตีนเขา นกยูงทอง ลำแพน ปีก	

เส้นทางทั้งสามเส้นทาง คือ โกรงโท เจียะไป และเตอปอง เป็นเส้นทางที่มีมาแต่อดีต เชื่อมต่อให้ชาวกะเหรี่ยงในพื้นที่แถบตะวันตกสามารถติดต่อมาหาสู่กันกันได้ ทำให้วัฒนธรรมต่างๆ นั้นยังส่งถึงกันตลอดเวลา และที่สำคัญผู้วิจัยพบว่า ในมิติของการสืบทอดนาเด่ง หรือแม้กระทั่งความเชื่อ ประเพณีที่ดั่งงามของกะเหรี่ยงนั้นมีความเกี่ยวข้องกับสามเส้นทางที่กล่าวถึง บทเพลงข้างต้นเป็นบทเพลงเก่าที่ผู้เฒ่าผู้แก่รู้จักกันเป็นอย่างดี เรียกว่า กะคุเหมียวใจ คือ เพลงที่เป็นคำทำนาย หรือคำพยากรณ์ในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีนัยยะทำนายไว้ว่า “ในอนาคตจะมีการสร้างถนนใหญ่เกิดขึ้น ๓ เส้นทาง” ซึ่งหมายถึงวัฒนธรรมจากภายนอกจะเข้าสู่วัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงและอาจจะถูกวัฒนธรรมจากภายนอกกลืนวัฒนธรรม

^๔ กะคุเหมียวใจ เป็น บทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำนาย และพยากรณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ชาวกะเหรี่ยงให้สูญหายไป ซึ่งปัจจุบันเส้นทางดังกล่าวนี้ได้เกิดจริงตามคำทำนายแล้ว ๒ เส้นทาง คือ ๑) **สายโกรงโท** คือเส้นทางจากอำเภออุ้มผางจังหวัดตากไปประเทศพม่า และ ๒) **สายเจียะไป** คือ เส้นทางจากด่านเจดีย์สามองค์ ในจังหวัดกาญจนบุรีเข้าสู่กรุงเทพฯ ซึ่งเหลืออีกเพียงสายเดียวคือ **สายเตอโปง** คือ เส้นทางจากหมู่บ้านจะแก ในตำบลโล้ว อำเภอสงขลาบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เข้าสู่ประเทศพม่า

การสืบทอดนาเต่งใน จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยพบว่าการคงอยู่ของนาเต่งนั้นมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับกลุ่มชาวกะเหรี่ยงที่อยู่ในทั้ง ๓ เส้นทาง โดยอธิบายการสืบทอดนาเต่ง ดังนี้

๑. กะเหรี่ยงผิงพม่า เข้าสู่กะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรี
๒. กะเหรี่ยงในจังหวัดตากและอุทัยธานีเข้าสู่กะเหรี่ยงในอำเภอสงขลาบุรี
๓. กะเหรี่ยงในอำเภอสงขลาบุรี เข้าสู่กะเหรี่ยงในอำเภออื่นๆ ของกาญจนบุรี

กะเหรี่ยงผิงพม่าเข้าสู่กะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรี

ด้วยเหตุที่จังหวัดกาญจนบุรีเป็นเขตชายแดนระหว่างไทย-พม่า ฉะนั้นการอพยพหรือเดินทางข้ามชายแดนของชาวกะเหรี่ยงจึงพบได้ตลอดเวลาทั้งยามสงครามและยามปกติ การแพร่ของนาเต่งจากกะเหรี่ยงพม่าเข้าสู่กะเหรี่ยงไทยนั้นจึงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาเช่นกัน ชาร่าบ่องกลอง นักดนตรี ชาวกะเหรี่ยงจากพม่าคนหนึ่ง ปัจจุบันได้เข้ามาอยู่ในอำเภอสงขลาบุรี กล่าวว่า

“บ้านเกิดอยู่ที่เมืองมยอง-มยา อยู่ตอนใต้เมืองพะลิมทางด้านฝั่งขวาของปากแม่น้ำอิระวดี ห่างจากย่างกุ้งประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร เริ่มเรียนดนตรีตั้งแต่อายุ ๑๕ ปี เครื่องดนตรีที่เรียนครั้งแรกคือเปียน ที่บ้านครู เทย เต เว่ย ต่อมาก็ฝึกเล่นอย่างอื่น อยู่บ้านครู ๕ ปี ออกแสดงงานต่างๆ ได้เงินจากการเล่นดนตรี ทำไรไม่เป็น เล่นดนตรีเป็นอย่างเดียว สมัยอยู่ที่นั่น เห็นกะเหรี่ยงติดนาเต่งกันเยอะ แต่ก็ไม่ค่อยเล่นออกงาน เล่นเฉยๆ ที่เห็นเล่นบ่อยก็งานปีใหม่ของกะเหรี่ยง บางคนมาเที่ยวผิงไทยแต่พออยู่ๆ ไปก็มีลูกมีเมียที่นั่นไม่ยอมกลับ ใครให้สอนก็สอน บางทีเวลามาผิงไทยเห็นเขาเอานาเต่งติดตัวไปด้วย แต่ส่วนมากไม่เอาไปเพราะเอาไปลำบากเดินทางลำบาก ขี้เกียจถือ เวลาอยากเล่นก็ไปทำเอาใหม่ ทำง่ายๆ บางทีก็ขอยืมเพื่อนเล่น”

(ชาร่าบ่องกลอง.๒๕๕๒ สัมภาษณ์)

ชาวกะเหรี่ยงฝั่งพม่าและฝั่งไทยนั้นยังติดต่อ ไปมาหาสู่กันได้ตลอดเวลา ทำให้คนดนตรีหรือ คนที่เล่นนาदेङได้มีโอกาสพบเจอและแลกเปลี่ยนความรู้แก่กัน ความรู้เรื่องนาदेङจึงมีความเคลื่อนไหวและแพร่หลายในบริเวณชายแดนอยู่เสมอ และได้เข้าสู่กะเหรี่ยงในกาญจนบุรีในที่สุด

กะเหรี่ยงในจังหวัดตากและอุทัยธานีเข้าสู่กะเหรี่ยงในอำเภอสังขละบุรี

ในพื้นที่อำเภอสังขละบุรีเป็นอำเภอที่ติดต่อกับจังหวัดตากและอุทัยธานี เมื่อมีพิธีสำคัญๆ ชาวกะเหรี่ยงจะส่งข่าวไปยังหมู่บ้านต่างๆ ให้มาช่วยงาน ประเพณีสำคัญ ประเพณีหนึ่งคือ งานทำบุญข้าวใหม่ จากการสัมภาษณ์นางชา เอ็ยะ หนึ่ง อายุ ๘๓ ปี จากบ้านกองม่องทะ ตำบลไล่โว่ กล่าวว่า

“สมัยก่อนในไล่โว่ไม่เคยเห็นใครดีดนาदेङ มีแต่ เป่าปี่บา ขะน่วย โป้ว วาเหล่เคาะ รำตง เคยเห็นคน ดีดนาदेङครั้งแรกตอนอายุประมาณ ๑๐ ขวบ มีกะเหรี่ยงที่มาจากโกรงโทะ มาดีดในงานทำบุญข้าวใหม่ และที่เคยเห็นจะเป็นพวกกะเหรี่ยงดีดเล่นกันเยอะ”

(นางชา เอ็ยะ หนึ่ง ๒๕๕๒.สัมภาษณ์)

กะเหรี่ยงในอำเภอสังขละบุรีเข้าสู่กะเหรี่ยงในอำเภออื่นๆ ของกาญจนบุรี

อำเภอสังขละบุรี เป็นอำเภอที่มีชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่มากที่สุด เป็นบริเวณที่ชาวกะเหรี่ยงตั้งหลักปักฐานมานานหลายร้อยปี อยู่ในบริเวณป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านทิศตะวันตก ปัจจุบันคือพื้นที่ตำบลไล่โว่ พื้นที่ดังกล่าวนี้เป็นป่าเขาต้นน้ำ เดินทางไปมายากลำบากและเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ของชาวกะเหรี่ยงใช้สำหรับประกอบพิธีกรรมที่สำคัญที่สืบทอดต่อกันมานาน เปรียบเสมือนสถานที่ที่รวบรวมภูมิปัญญาที่ดั่งามของชาวกะเหรี่ยงไป

^๔ เป็นคำเรียกของกะเหรี่ยงในตำบลไล่โว่ ที่พูดถึงกลุ่มชาวกะเหรี่ยง ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดตาก และจังหวัดอุทัยธานี

จากการศึกษาภาคสนามพบว่าในพื้นที่ดังกล่าวมีผู้ที่เล่นนาเ่ง และมีความรู้เรื่องบทเพลงนาเ่งมากที่สุด คือ ในอำเภอสังขละบุรี และที่สำคัญนักดนตรีที่ตีดนาเ่งได้ทุกคนล้วนแล้วมีบทบาทเป็นผู้นำชุมชน โดยมักมีการเผยแพร่ความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้กับกะเหรี่ยงในอำเภออื่นๆ อยู่เสมอ

ในพื้นที่อำเภอศรีสวัสดิ์ จากการสัมภาษณ์ นายชัยรัช ลำไยรุ่งเรือง อายุ ๔๔ ปี เกิดที่อำเภอ อุ่มผาง จังหวัดตาก ปัจจุบันย้ายมามีครอบครัวที่หมู่บ้านตีนตก ตำบลเขาโจด เป็นคนที่ตีดเมตาลีและนาเ่งได้ ซึ่งเป็นคนหนึ่งที่ตีฝึกหัดนาเ่งมาจากเพื่อนในอำเภอสังขละบุรี กล่าวว่า

“ฝึกหัดตีดนาเ่ง ตั้งแต่อายุ ๑๕ ปี จากอาจารย์โจ้ว เล่ เซอ ที่อยู่ในหมู่บ้านจะแก ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี”

(ชัยรัช ลำไยรุ่งเรือง, ๒๕๕๓ สัมภาษณ์)

นักดนตรี

จากการสำรวจผู้ที่สามารถเล่นนาเ่งได้ใน ๓ อำเภอ คือ อำเภอสังขละบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอทองผาภูมิ ได้รวบรวมรายชื่อพร้อมทั้งประวัติจำนวน ๗ คน ดังนี้

อำเภอสังขละบุรี

๑.นายส่วยจิหม่ง	สังขละวิมล	บ้านสะเนพ่อง
๒.นายอภิชาติ	เสตะพันธ์	บ้านกองม่องทะ
๓.นายโลงซีโพ	ไทรสังขละซาลลิน	บ้านกองม่องทะ
๔.นายโจ้วปวยอ่อง		บ้านกองม่องทะ
๕.นายทუნง		บ้านเวียคะดี

อำเภอศรีสวัสดิ์

๑.นายชัยรัช	ลำไยรุ่งเรือง	บ้านตีนตก
-------------	---------------	-----------

อำเภอทองผาภูมิ

๑. นายโจ่วไผ่

นายสำยจีโหม่ง สังขละวิมล

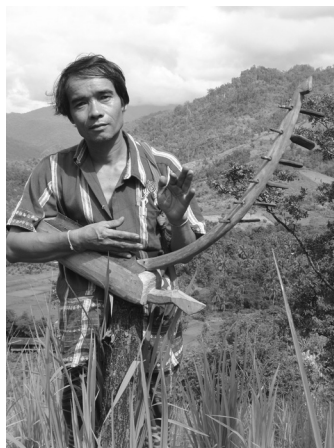
บ้านหนองบาง อ. ทองผาภูมิ

นายอภิชาติ เสดะพันธ์

นายโล่งซีไฟ ไทรสังขละชาลิน

นายโจ่วปวยอ่อง

นายตุนง

นายโจ้วไช

นายชัยรัช ลำไยรุ่งเรือง

แผนที่น่าแต่ง ในจังหวัดกาญจนบุรี

ปัจจุบันในวัฒนธรรมชาวกะเหรี่ยงโป จังหวัดกาญจนบุรี ยังคงมีการสืบทอดและดัดนาเ่ง อยู่ ๓ อำเภอ คือ อำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอศรีสวัสดิ์ ซึ่งชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ ทั้งสามอำเภอนี้มีความสัมพันธ์และติดต่อกันอยู่สม่ำเสมอ ศูนย์รวมภูมิปัญญาด้านนาเ่งในปัจจุบันอยู่ที่อำเภอสังขละบุรีเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีผู้เล่นนาเ่งและจดจำบทเพลงนาเ่งได้มากกว่าอำเภออื่นๆ รวมถึงยังได้มีโอกาสสอนให้กับเพื่อนชาวกะเหรี่ยงที่อยู่ในต่างอำเภอ นอกจากนี้แล้วอำเภอสังขละบุรียังเป็นเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวกะเหรี่ยงอีกประการหนึ่ง คือ เป็นสถานที่จัดประเพณีที่สำคัญของชาวกะเหรี่ยง คือ ประเพณีผูกข้อมือ เดือน ๙ ซึ่งจัดขึ้นทุกปีที่วัดศรีสุวรรณ ในอำเภอสังขละบุรี ชาวกะเหรี่ยงจากอำเภอต่างๆ จะมาร่วมพิธีนั้กนาเ่งจากหมู่บ้านต่างๆ จะมารวมกัน ผัดเปลี่ยนกันดีดและร้องเพลงในพิธีผูกข้อมือ ทำให้บรรยากาศของงานเต็มไปด้วยความรักและภูมิใจในชาติพันธุ์ของตนเอง

อย่างไรก็ตามในงานวิจัยเล่มนี้ ได้พบว่า นาदे่ง เป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญในวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยง มีบทบาทและหน้าที่ในสังคมชัดเจน ผู้ที่ตีและร้องเพลงนาदे่งได้เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากชุมชน ทำนองเพลงนาदे่ง คำร้องภาษา และสำเนียงสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นตัวตนของชาวกะเหรี่ยงได้ดียิ่งขึ้น และที่สำคัญมากกว่านั้นในความรู้สึกของชาวกะเหรี่ยงนาदे่งมิได้เป็นเพียงเครื่องที่ใช้เล่นเพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียว แต่นาदे่ง เปรียบเสมือนจิตวิญญาณและเป็นสัญลักษณ์เปรียบเสมือนตัวแทนทางชาติพันธุ์ของกะเหรี่ยง ที่สำคัญสิ่งหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา อินทรสุนานนท์. ๒๕๕๓. รูปแบบการสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน : กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโปภาคตะวันตกของประเทศไทย. ปรินูญานินพนธ์. ปร.ด.(วัฒนธรรมศาสตร์) : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โกวิทย์ แก้วสุวรรณ. ๒๕๔๒. ดุทุหล่า. ในพิธีเรียกกีหล่าของชาวกะเหรี่ยงโป : กรณีศึกษากะเหรี่ยงโปบ้านเกาะสะเด่ง ตำบลไล่โว่ อำเภอส้มขะบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์.ศศ.ม.(วัฒนธรรมศึกษา) นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จรรย์ กาญจนประดิษฐ์. ๒๕๔๗. การศึกษาดนตรีชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านก่องม่องทะเล ตำบลไล่โว่ อำเภอส้มขะบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. ปรินูญานินพนธ์.ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา)กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณรงค์ชัย ปิฎกักรัตน์ และคณะ. ๒๕๔๒. ดนตรีของชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอในพื้นที่เมสสุคี. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.ถ่ายเอกสาร.
- พระไทโร ไทรสังขวาลลิน. ๒๕๔๙. ศึกษาพิธีกรรมชาวพุทธชุมชนกะเหรี่ยง : กรณีศึกษาชุมชนกะเหรี่ยงโป ในตำบลไล่โว่ อำเภอส้มขะบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยาลัยศาสนศึกษา : มหาวิทยาลัยมหิดล.

วนิดา พรหมบุตร. ๒๕๕๒. **วงชะพูชะอุ.ดนตรีประกอบการแสดงชาวกะเหรี่ยง
หมู่บ้านกอม่งทะ ตำบลไล่โว่ อำเภอสงขลาบุรี จังหวัดกาญจนบุรี.**
ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม.(มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุจิตลักษณ์ ดีผดุง, สรinya คำเมือง. ๒๕๔๐. **สารานุกรมชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโป.**
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุคลากรกรม

โจว ไช นาย.นักดนตรี(นาเตง) อายุ ๕๘ ปี บ้านหนองบาง ตำบลลิ้นถิ่น
อำเภothongผามูมิ จังหวัดกาญจนบุรี. บันทึกข้อมูล ๒๗ เมษายน
๒๕๕๓.

ชัยรัช ลำไยรุ่งเรือง นาย.นักดนตรี(นาเตง เมตาลี) อายุ ๔๔ ปี หมู่บ้านตีนตก
ตำบลเขาโจด อำเภอสรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี บันทึกข้อมูล
๓ มกราคม ๒๕๕๓.

ชา เอียะ หนึ่ง นาง.(เพลงกล่อมลูก)อายุ ๘๔ ปี.บ้านกอม่งทะ ตำบลไล่โว่
อำเภอสงขลาบุรี จังหวัดกาญจนบุรี บันทึกข้อมูล ๑๑ เมษายน
๒๕๕๑.

ซาร่าบ่งกล่อง นาย. นักดนตรี. เกิดในฝั่งประเทศพม่า ปัจจุบัน สอนดนตรีให้กับ
หมู่บ้านต่างๆ ในอำเภอสงขลาบุรี

โลงซีไฟ ไทสงขลาชาวลีน, นาย. นักดนตรี (นาเตง ชะน่วย(ปี่เขาควาย)). เกิดเมื่อ
ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ (อายุ ๔๖ ปี). บ้านเลขที่ ๕๔ หมู่ที่ ๒
หมู่บ้านกอม่งทะ ตำบลไล่โว่ อำเภอสงขลาบุรี
จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๒๔๐ บันทึกข้อมูล ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๐.

ส่วยจีหม่ง สังขลาวิมล, นาย. นักดนตรี (นาเตง) บ้านสะเนพ่อง ตำบลไล่โว่
อำเภอสงขลาบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๒๔๐ บันทึกข้อมูล
๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๐.

- โหล่ง เกียรติเกื้อกุล, นาย. นักดนตรี นักแสดง (เมตาลี รำตง ละครก่วยเจ้าะ). เกิดเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๗(อายุ ๕๔ ปี). บ้านเลขที่ ๒๙ หมู่ ๒ หมู่บ้านกองม่องทะ ตำบลไล่โว่ อำเภอส้มขะบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๒๔๐ บันทึกข้อมูล ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๐.
- อภิชาติ เสตะพันธ์, นาย. นักดนตรี (นาเตง).เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ (อายุ ๕๑ ปี). บ้านเลขที่ ๔๐ หมู่ที่ ๒ หมู่บ้านกองม่องทะ ตำบลไล่โว่ อำเภอส้มขะบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๒๔๐ บันทึกข้อมูล ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๐.